

Standardin laadinta Suomen PEFC-metsäsertifiointijärjestelmässä

1. Johdanto

Tämä asiakirja sisältää kuvauksen Suomen PEFC-metsäsertifiointijärjestelmässä noudatettavasta metsien sertifiointin standardin laadinnasta.

Suomen Metsäsertifiointi ry on Suomen PEFC-metsäsertifiointijärjestelmää hallinnoiva elin.

Suomen Metsäsertifiointi ry on hyväksynyt tämän asiakirjan sisällön 10.9.2008.

Suomen PEFC-metsäsertifiointijärjestelmässä noudatettavat vaatimukset metsien hoidolle ja käytölle perustuvat vuosina 1997–1998 laadittuihin SMS-standardeihin, jotka päivitettiin vuosina 2002-2003 FFCS-standardeiksi. Standardien ajantasaisuus varmistetaan määräajoin tässä asiakirjassa kuvattujen standardien määräaikaisen tarkistustyön käytäntöjen mukaisesti.

Tämä asiakirja on saatavissa Suomen Metsäsertifiointi ry:n toimistosta.

2. Standardien tarkistustyön käynnistäminen

Suomen PEFC-metsäsertifiointin asettamat vaatimukset metsien hoidolle ja käytölle tarkistetaan metsäsertifiointin standardityöryhmässä, jonka Suomen Metsäsertifiointi ry kutsuu koolle. Määräaikainen tarkistustyö tehdään viiden vuoden välein.

Jos vaatimusten käytäntöön soveltamisessa ilmenee sisällöllisiä lisämäärittelytarpeita, Suomen Metsäsertifiointi ry voi kutsua standardityöryhmän koolle myös määräaikaisten tarkistusten välisenä aikana lisämäärittelyiden valmistelemiseksi.

Suomen Metsäsertifiointi ry kutsuu metsäsertifiointin standardityöryhmään mahdollisimman kattavasti metsien hoidosta ja käytöstä vastuuta kantavia ja kiinnostuneita tahoja kuten metsänomistajia, metsäteollisuustuotteiden valmistuksessa ja markkinoinnissa mukana olevia organisaatioita, ammatti-, yrittäjä-, ympäristö-, kuluttaja- ja nuorisojärjestöjä, metsäntutkimustahoja ja erityisiä kysymyksiä (esim. alkuperäiskansa) edustavia tahoja.

Edellytyksenä standardityöryhmän toiminnalle on, että siihen osallistuu metsien omistajien, puusta tehtävien tuotteiden valmistuksessa ja markkinoinnissa mukana olevien organisaatioiden, metsistä toimeentulonsa saavien sekä metsien aineettomista hyödyistä ja virkistyskäytöstä nauttivien tahojen edustajia.

Suomen Metsäsertifiointi ry antaa metsäsertifiointin standardityöryhmälle toimeksiannon, jossa kuvataan työryhmän tehtävä sekä asetetaan työlle määräaika ja mahdolliset välitavoitteet.

Suomen Metsäsertifiointi ry lähettää kirjallisen kutsun metsäsertifiointin standardityöryhmään kutsuttaville tahoille. Kutsukirjeessä esitetään (i) kutsuun vastaamiselle varattu aika, joka on vähintään kaksi viikkoa, (ii) työryhmän toimeksianto ja standardin laadinnasta Suomen PEFC-metsäsertifiointijärjestelmässä annetut linjaukset, (iii) luettelo standardityöryhmään kutsutuista tahoista ja (iv) tapa, jolla myös muut kuin standardityöryhmään kutsutut tahot voivat ilmoittaa halukkuudestaan osallistua standardin laadintaan.

Suomen Metsäsertifiointi ry tiedottaa aktiivisesti standardin tarkistustyön käynnistämisestä, standardityöryhmän kokoon kutsumisesta ja työryhmän työhön osallistumisen mahdollisuudesta.

Kutsuun vastaamiseen varatun ajan tultua täyteen Suomen Metsäsertifiointi ry toimittaa standardityöryhmään osallistumisesta ilmoittaneille tahoille tiedon standardityöryhmän perustavasta kokouksesta, joka pidetään aikaisintaan kahden viikon päästä kokouskutsun lähettämisestä.

3. Metsäsertifiointin standardityöryhmä

Toimintaperiaatteet

Metsäsertifiointin standardityöryhmän tulee noudattaa avoimuutta niin työryhmän työhön osallistumista kuin työryhmän työskentelytapoja koskien. Kullakin standardityöryhmään osallistuvalla taholla on yhtäläinen mahdollisuus vaikuttaa työn lopputulokseen.

Standardityöryhmä määrittää itse työskentelytapansa yksityiskohdat.

Edustajansa standardityöryhmään nimennyt taho vastaa edustajansa työstä aiheutuvien kustannusten kattamisesta.

Standardityöryhmän koostumus

Metsäsertifiointin standardityöryhmässä on puheenjohtaja, sihteeri ja jäseniä. Kukin Suomen Metsäsertifiointi ry:n lähettämän kutsun perusteella standardityöryhmään osallistumisestaan ilmoittanut taho nimeää edustajansa ja mahdollisen henkilökohtaisen varaedustajan standardityöryhmään.

Standardityöryhmä päättää työryhmän jäsenistön täydentämisestä työn käynnistyttyä standardityöryhmän jäsenten tekemien ehdotusten pohjalta.

Standardityöryhmä voi perustaa työvaliokunnan ja kutsua asiantuntijoita, tai muuten organisoida standardityöryhmän työtä tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla. Työvaliokunta toimii standardityöryhmän alaisuudessa ja valmistelee esityksiä standardityöryhmälle. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimii standardityöryhmän puheenjohtaja ja sihteerinä standardityöryhmän sihteeri.

Kutsutuilla asiantuntijoilla on standardityöryhmän kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus, mutta he eivät osallistu päätöksentekoon.

Perustava kokous

Perustavassa kokouksessaan standardityöryhmä (i) käsittelee Suomen Metsäsertifiointi ry:ltä saamansa toimeksiannon ja (ii) tässä asiakirjassa esitetyt linjaukset, joiden mukaisesti standardityöryhmä määrittää työskentelytapansa.

Perustavassa kokouksessa standardityöryhmälle valitaan (iii) puheenjohtaja joko standardityöryhmässä edustettuina olevien tahojen piiristä tai niiden ulkopuolelta. Valittavalla puheenjohtajalla tulee olla hyvä Suomen metsätalouden ja metsäsertifiointin tuntemus sekä kyky organisoida ja johtaa tehokkaasti standardityöryhmää. (iv) Standardityöryhmän sihteeriksi valitaan henkilö, jolla on hyvä tuntemus suomalaisesta PEFC-metsäsertifiointista, muista kestävästä metsätalouden edistämisen työkaluista ja metsäsertifiointin yhtymäkohdista metsätalouden muihin järjestelmiin.

Perustavan kokouksen puheenjohtajana toimii Suomen Metsäsertifiointi ry:n nimeämä henkilö siihen asti, kunnes standardityöryhmä on valinnut itselleen puheenjohtajan.

Päätöksenteko

Standardityöryhmä toimii yhteisymmärryshakuisesti, mikä tarkoittaa, että se noudattaa työskentelytapoja, jotka tukevat työryhmän jäsenten välisen yhteisymmärryksen muodostumista.

Työryhmän työ perustuu jäsenten väliseen avoimeen mielipiteiden vaihtoon yhteisymmärryksen saavuttamiseksi. Työryhmä voi hankkia asian ratkaisuun vaikuttavia lisätietoja työryhmän ulkopuolisilta asiantuntijoilta.

Työryhmän jäsenten, sen käyttämien asiantuntijoiden ja työryhmän ulkopuolisilta tahoilta saadut näkemykset käsitellään työryhmässä avoimesti ja työryhmän ulkopuolisilta tahoilta saatuihin näkemyksiin annetaan työryhmän vastaukset.

Jos työryhmä ei saavuta työryhmässä käytyjen keskusteluiden puitteissa yhteisymmärrystä, asian käsittelyä jatketaan jäljempänä kohdassa 4 tarkoitetussa lautakunnassa.

Standardityöryhmän kokouksista laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirja lähetetään työryhmän jäsenille ennen seuraavaa kokousta, jossa pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään. Kokouksessa käsiteltyjen asioiden ja tehtyjen päätösten lisäksi pöytäkirjaan sisällytetään perustellut näkemykset, joiden kirjaamista pöytäkirjaan näkemyksen esittäjä on vaatinut.

Hyväksytty pöytäkirja toimitetaan Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, joka julkaisee pöytäkirjan standardityöryhmän toiminnasta kertovilla internet-sivuilla viivytyksettä.

Toimintasuunnitelma

Metsäsertifiointin standardityöryhmä laatii työnsä toimintasuunnitelman. Standardityöryhmä toimittaa toimintasuunnitelman tiedoksi Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, joka varmistaa, että toimintasuunnitelma kattaa työryhmään osallistumista koskevassa kutsussa kuvatun toimeksiannon ja tässä asiakirjassa esitetyt vaatimukset standardityöryhmän työlle.

Standardityöryhmän tulee tiedottaa Suomen Metsäsertifiointi ry:lle välittömästi, jos toimintasuunnitelman sisällössä tai toimeksiannon toteutuksen aikatauluissa ilmenee olennaisia muutoksia tai poikkeamia suunnitellusta. Standardityöryhmän tulee ottaa huomioon Suomen Metsäsertifiointi ry:n mahdollisesti antama palaute toimintasuunnitelman toimeksiannonmukaisuudesta.

Standardityöryhmän toimintasuunnitelman tulee sisältää (i) kuvaus toimintatavoista, joiden mukaisesti toimeksianto toteutetaan sekä työn toteutuksen aikataulutuksesta välitavoitteineen, (ii) kokousten koolle kutsumisen ja teknisen järjestämisen, esitysten ja luonnosten valmistelun sekä työryhmän sisäisen viestinnän käytännöt, (iii) viestintäsuunnitelman, jossa kuvataan muun muassa julkisten seminaarien, standardityöryhmän työhön osallistumattomille tahoille ja yleensäkin julkisuuteen suunnattavan ulkoisen viestinnän ja standardiluonnosten yhteensä vähintään 60 päivää kestävästä kaikille avoimen julkisen kommentoinnin käytännöt ja järjestelyt, (iv) kirjallisina standardityöryhmän jäseniltä saatujen ja työryhmän ulkopuolisten tahojen standardityöryhmälle tiedoksi saattamien näkemysten käsittelymenettelyt ja niihin vastaamisen periaatteet sekä (v) esitys standardiluonnoksen testaamiseksi, jotta luonnoksessa esitettyjen näkemysten soveltamiskelpoisuus käytäntöön varmistuu.

Standardityöryhmän tulee sisällyttää testausta koskevaan esitykseen kuvaus standardiin esitettyjen muutosten vaikutuksista metsäsertifiointin tiedonkeruun käytäntöihin ja perusteltu arvio testauksen tarpeellisuudesta.

Suomen Metsäsertifiointi ry vastaa standardityöryhmän tarpeelliseksi katsoman testauksen toteuttamisesta ja tiedottaa testauksen tuloksista standardityöryhmälle, joka päättää testauksen tulosten pohjalta standardiesitykseen mahdollisesti tehtävistä muutoksista.

Standardityöryhmän tulee tiedottaa toimintasuunnitelmastaan, työn edistymisestä ja kommentointimahdollisuuksista julkisesti. Standardityöryhmä vastaa itse omasta tiedottamisestaan ja on tässäkin suhteessa riippumaton Suomen Metsäsertifiointi ry:stä.

4. Erimielisyyksien ja valitusten käsittely

Standardin sisältöä koskevat erimielisyydet sekä standardityöryhmän toimintaa ja menettelytapoja koskevat valitukset käsitellään lautakunnassa, jossa on puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä.

Suomen Metsäsertifiointi ry nimeää lautakunnalle riippumattoman puheenjohtajan. Erimielisyystapauksen osapuolet nimeävät lautakuntaan tapauskohtaisesti yhden jäsenen.

Erimielisyyden tai valituksen käsittelyä koskeva kirjallinen pyyntö osoitetaan Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, josta asiaan liittyvä aineisto toimitetaan välittömästi lautakunnan puheenjohtajalle, jonka tulee viipymättä käynnistää asian käsittely.

Käsittelypyyntöön tulee sisältyä (i) käsittelyä pyytävän hakijan nimi ja yhteystiedot, (ii) vaatimus ja sen perusteet, (iii) aineisto, joihin hakija vaatimuksensa perustaa ja (iv) mahdollinen muu hakemuksen käsittelyn kannalta tarpeellinen aineisto. Pyyntöön tekijän on allekirjoitettava hakemus.

Lautakunta antaa päätöksensä kirjallisena ja sen allekirjoittavat lautakunnan puheenjohtaja ja jäsenet. Päätös sisältää lyhyen selostuksen asiasta, perustelut sekä lopputuloksen, johon lautakunta on asiassa päätenyt. Lautakunta antaa päätöksensä tiedoksi standardityöryhmälle. Lautakunnan päätös on lopullinen.

Lautakunnan on ratkaistava sen käsiteltäväksi saatetut asiat ennen kuin standardityöryhmä hyväksyy standardin lopullisen luonnosversion.

Kukin asianosaisista vastaa asian käsittelystä lautakunnassa heille itselleen aiheutuneiden kustannusten kattamisesta.

5. Standardien tarkistustyön valmistuminen

Kun metsäsertifiointin standardityöryhmä on saanut toimeksiantonsa valmiiksi, työryhmä luovuttaa laatimansa metsien hoidon ja käytön vaatimukset sisältävän standardiluonnoksen ja sen laadintaa koskevan muun aineiston, joka sisältää myös kuvauksen työryhmän toiminnasta standardin asettamista koskevien vaatimusten toteutumisen arvioimiseksi, Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, joka julkistaa standardiluonnoksen.

Suomen Metsäsertifiointi ry tekee päätöksen standardityöryhmän toimittaman lopullisen luonnosversion hyväksymisestä ja julkistaa hyväksytyt standardin.